

NAGY TAMÁS

zekany@chello.hu középiskolai tanár
(Leövey Klára Gimnázium, Budapest)

Kubinszky Mihály emlékére

— In Memoriam Kubinszky, Mihály —

DOI 10.14232/belv.2016.3.13

<https://doi.org/10.14232/belv.2016.3.13>

Cikkre való hivatkozás / How to cite this article: Nagy Tamás (2016): Kubinszky Mihály emlékére. *Belvedere Meridionale* 28. évf. 3. sz. 143–144. pp.

ISSN 1419-0222 (print)

ISSN 2064-5929 (online, pdf)

(Creative Commons) Nevezd meg! – Így add tovább! 4.0 (CC BY-SA 4.0)

(Creative Commons) Attribution-ShareAlike 4.0 International (CC BY-SA 4.0)

Kubinszky Mihály Európa-szerte elismert építész, vasúttörténész és egyetemi tanár, Sopron díszpolgára, akinek hosszú életében az építészet, a vasúti muzeológia és az egyetemi oktatói tevékenység meghatározó jelentőséggel bírt.

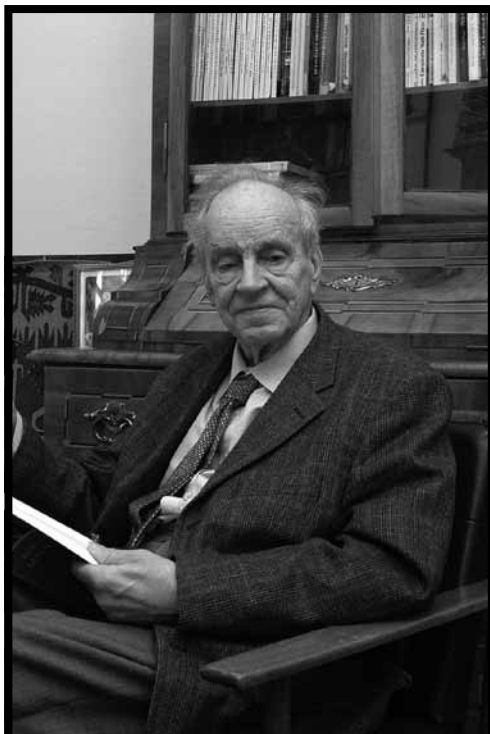
Az 1927. szeptember 17-én Sopronban született dr. Kubinszky Mihály anyai ágon Sopron

megyei birtokos nemes-tisztviselőcsaládból származott, apja hivatásos katonatiszt és a Ludovika megbecsült oktatója volt. Közvetlenül a háború után építészmérnöknek tanult, és szerzett oklevelet 1950-ben a Budapesti Műszaki Egyetemen. A mozdony füstje – mint mindenkit – gyermekkorában csapta meg, a vonatok fényképezését a negyvenes évek elején, már a háborús időkben, a családi és jogszabályi tiltások ellenére kezdte el. Ez alapozta meg későbbi híres és bőséges, hazánkban felülmúlhatatlan utolérhetetlen fényképgyűjteményét is.

Diplomája megszerzése után szülővárosában, a Soproni Magasépítő Vállalatnál helyezkedett el, nevéhez fűződik a Soproni Asztalosárugyár, a Petőházi Cukorgyár, a fertődi laktanya építése és a soproni Hunyadi János Általános Iskola újjáépítése, hosszú évekig irányította a fertődi Eszterházy-kastély rekonstrukcióját. Az eredeti soproni GYSEV-állomás háború utáni átépítésében is részt vett. Építészként először – 1958-ban, doktori értekezésére hivatkozva – felvételi épületekre kapott fotózási engedélyt, majd 1977-ben a Nyugati pályaudvar rekonstrukciós pályázatára benyújtott terve, továbbá a vasúti és a műem-

lékvédelmi funkciók összehangolása terén elért eredményei miatt vasúti szabadjeggyel kívánta jutalmazni Urbán Lajos akkori MÁV-vezérigazgató, ehelyett általános vasútfotózási engedélyt kért – és kapott.

A hazai vasúttörténet intézményesítésében is komoly érdemeket szerzett, a nyolcvanas évek elején a győri Széchenyi István Műszaki Főiskolában szervezett közlekedéstörténeti



konferencián még mint előadó vett részt, ám az ottani találkozásokból, beszélgetésekből állt össze végül a MÁV História Bizottsága, amelynek, míg egészsége engedte, aktív tagja volt. Kandidátusi és egyetemi doktori értekezését az európai vasút építészet tárgykörében írta és védte meg 1974-ben.

A vasút mindazonáltal komoly passzió maradt életében, hiszen a szakmai munka a Soproni Erdészeti Egyetemhez kötötte. 1976–1995 között a soproni egyetem Építéstani Tanszékét vezette, 1975–81 között az egyetem rektora. 1996-ban a Professor Emeritus címét is elnyerte. 1987-től a Soproni Városszépítő Egyesület elnöke.

Szakírói tevékenységét mintegy háromszázötven tanulmány és huszonhét önálló monográfia jelzi. Szerkesztője volt az első átfogó (német nyelvű) magyar vasúttörténeti kiadványnak, az Ungarische Lokomotiven und Triebwagen című kötetnek (1975). Kiemelkedő értékű itthon megjelent munkái: Modern építészeti lexikon (főszerk., 1977), Régi magyar vasútállomások (1983), Vasútállomások Magyarországon (társszerző, 1990), Régi magyar villamosok: a történelmi Magyarország közúti

vasutai a kezdettől a II. világháború végéig (társszerző, 2000) Sopron építészete a XX. században (2003), A régi soproni Lóver (2005), Ez a vonat elment (társszerző, 2009).

A soproni professzor 1999 májusában nagy sikerű előadást tartott a magyar vasúti építészet történetéről a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Történettudományi Tanszékén. Hivatalos elfoglaltságai mellett megszámlálhatatlanul sok előadást tartott a széles nyilvánosság előtt, rendezvényeken és a médiumokban. Utoljára 2015 júliusában a műszaki egyetem évente szokásos alma mater rendezvényén a vas-, arany- és gyémántdiplomások nevében emlékezett meg tanulmányairól és professzoraikról.

Érdeklődési területe az építészetkritika, építésztörténet, magyar vasúttörténet és a vasúti építészet története, valamint bútortörténet és tájépítészet. Az Ybl- és Mikó-díjat követően 2002-ben Sopron városa díszpolgári címmel, a következő évben a magyar állam Széchenyi-díjjal ismerte el munkásságát. Kubinszky Mihály életének kilencvenedik évében, csöndben, családi körben, 2016. október 17-én hunyt el. *





Kubinszky Mihálytól néhány gyönyörű fotófelvétellel búcsúzunk, amelyek rendre az 1970-es évek vidéki Magyarországnak vasúti világát mutatják be.

A 142. oldalon az egykori Dunántúli HÉV által épített és a kép készítése után pár évvel már felszámolt Sárvár–Répcevis vasúti vonalszakaszon (a Répcevistől Felsőlászlón át Kőszegre vezető folytatását a trianoni békediktátum két ponton metszette!) a 375,862 pályaszámú gőzmozdony a 8933 számú személyvonatot továbbítja Bük járásszékhely felé.

A 144. oldalon ritka pillanatot látunk, amikor mindkét forgalmi vágányon üzemben lévő vasúti szerelvényt sikerült megörökíteni. A felsővezeték-építő vonattal a kiöregedőfélben lévő 328,612 várakozik, közel a Duna-part-

hoz. Az üzemben levő vágányon az M62,132 tehervonatot továbbít Szob határállomás felé.

Felül a Szovjetuniótól visszavett 424,1008 pályaszámú gőzmozdony a 3432 számú személyvonattal indul Szombat-helyre Lövő állomásra.

A következő oldalon felül ismét a váci vasútvonalat látjuk: a Dömösi-átkelés megállóhelynél személyvonat halad át a 424,122-es gőzmozdonnyal.

Alul az M61,007 pályaszámú Nohab az Erdély felől érkezett 466 számú Wiener Walzer expressz postakocsijával rázár az étkezőkocsira. A mögöttes vágányon az M62,003 a 6615 számú, déli budapesti személyvonattal várakozik.

